

Støt POV - og få medlemsfordele

Støt os og modtag Paavo Matsins 'Gogol Disko' som gratis e-bog, hvis du vil sikre POV som uafhængigt medie for debat, borgerstemmer og ekspertanalyser.

25 kr./md. →

50 kr./md. →

100 kr./md. →

POV. INTERNATIONAL
NYE STEMME, SYNSPUNKTER OG JOURNALISTIK - ONLINE HVER DAG - UGEBREV HVER FREDAG

Michael Haslund-Gjerrild: Som at ligge i mørket og vente, efter jordens undergang

Publiceret 22/03/2020 i Kultur/Bøger

af **Christine Lind Ditlevsen**

BØGER // ANMELDELSE – Hvordan lever man på naturens præmisser? Eller hvordan lever man på tilfældets nåde? En ung pige forlader i begyndelsen af romanen sit hus og tager ud i det blå. Først læser man udlængsel, så flugt. Men det, hun gør, er at søge efter nogen at dele virkeligheden med. Hun er helt alene.

Indtil for nylig levede bogens hun, en pige på 12-13 år, og Or sammen. Or lærte hende alt, hvad der var værd at vide om livet, om fiskefangst, vand, vejr, saltsydning. Og sproget. De levede sammen i en verden, hvor pigen aldrig har erfaret andet, end at kaos skulle holdes fra døren. Først i form af en tilskraldet verden i opløsning, så under krigen, der stiftede ødelæggende brande overalt. Så nede i de mørke gange under jorden, hvor pigen og Or levede på et eksistensminimum. Og til sidst efter stormfloderne i en forladt verden af øer og sammenstyrtede huse.

Or er død, forstår man, og frem for at blive og vente, som Or ville have gjort, begynder hun at gå. Ud i det fremmede, ud i alt det, som Or aldrig har kaldt andet end ”mere af det samme, intet”, når pigen spurgte til, hvad der lå uden for deres hjem.

Håbet om menneskehedens overlevelse

Hun går på håbet om *en anden*, det bliver ikke formuleret fra begyndelsen, hvor man i lange strøg får malet den postapokalyptiske verden frem; smadrede huse, hvor hun kan finde dåsemad og gummistøvler, hvis hun er heldig. Oversvømmede pladser, nedskudte broer, lygtepæle, man kan binde sit fiskenet fast til. Og så naturens overlevelse, nye træer spirer frem, svampe, græs, småvækster, mus, fugle. De tager verden tilbage. Pigen er kun en gæst.

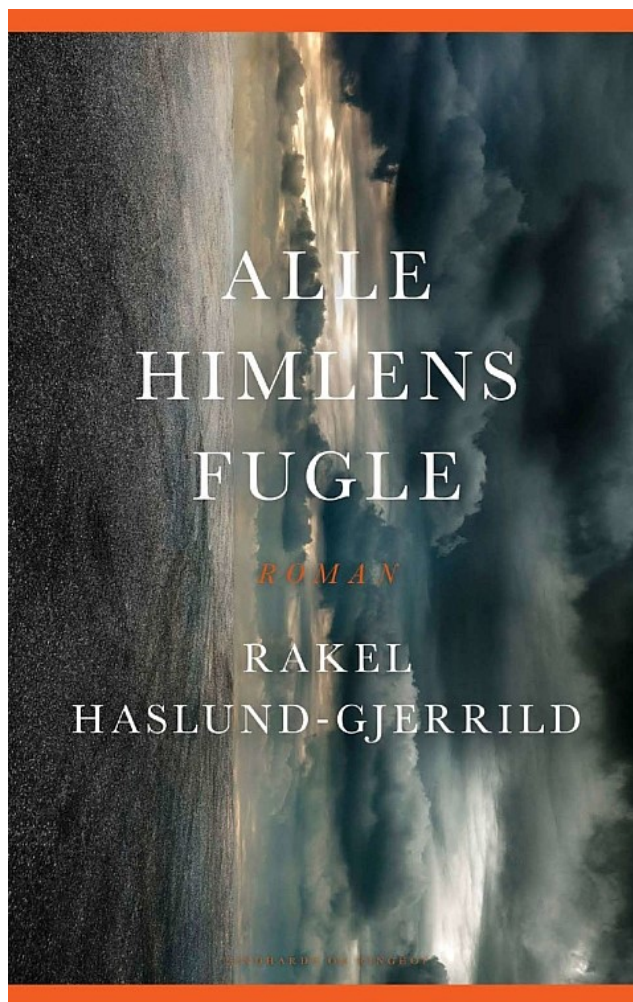
“

Man forstår, at det, som er det hårdeste efter en katastrofe, ikke er alt arbejdet med at salte fisk, holde

Håbet om den anden svarer til håbet om menneskets overlevelse. Mennesket har selv ødelagt verden, ja, men alligevel ville mødet med bare ét andet overlevende menneske kunne hele hende, kunne gøre, at hun ikke mister sit sprog. Dette håb driver hende videre, videre.

Der skrives på flere tematikker. Havfruen, der måtte give sin stemme væk for at få plads blandt menneskene, er en af dem. Det at kunne tale er identitet, meningsgivende, virkelighedsfremkaldende. Hun siger et sted, at ord, man ikke selv finder på, ikke er rigtige. Måske fordi Or lærte hende, at ord kunne være farlige, fordi ”ord skaber mere. Mere end hvad der er.”

Sproget som virkeligheden

Alligevel finder hun på sine egne ord: ”Den fine, lyserøde tang kalder hun rosetang, og siden hun har fundet på det ord, er hun kommet til at holde meget af den slags tang. [...] Der er noget godt ved at lægge et duftende ord som rose ovenpå tangen, rosetang lugter jo præcis som al anden tang, men nu når hun ser den slags tang, tænker hun rose, og så er det, som om hun næsten kan lugte roserne derhjemme.”

I begyndelsen af sin vandring synger pigen, leger, tænker på en billedbog, Or fortalte om, men ordene forsvinder fra hende, fordi hun ikke kan dele dem med nogen.

Allerede sammen med Or kunne hun komme i tvivl, om ordenes repræsentation af virkeligheden var rigtig. De renser fisk, og pigen spørger, hvad beton er. Or fortæller hende det, men så spørger pigen:

”Hvad er fisk?”

Or kiggede længe på hende. Som om hun var et hus af beton med revner i. Som om Or ikke kunne beslutte sig for, om hun var sikker at gå ind i.

Du ved da godt, hvad fisk er.

Ja, men hvad er fisk?”

Lad være med det, man kan jo blive ved med at sige hvad, sagde Or.

Men hvad er hvad?”

Ordene mister deres betydning, når de repræsenteres af få eller ingen ting i virkeligheden.

Pigen mister flere og flere ord og begreber, mens hun går rundt alene. Meningsløsheden ligger hele tiden snublende nær, når man lever uden andre strukturer, end dem man selv har skabt. Uden mening, ingen tilknytning eller identitet. Havfruen fik ben – hvad får pigen? Hun bliver en del af naturen, og naturen får stemme, fuglene taler, og vinden. Det er mere end animisme, det er en eksistentialisme uden et jeg.

Hun udpeger sig en ven, en kragefugl, som hun, i sin iver efter at mærke *en andens* blik på sig, i første omgang skræmmer væk. Hun vinder fuglen tilbage, efter hun har opgivet alt, hvad hun slæber med sig og har bosat sig i en sammenstyrtet kirke.

Mødet med fuglen bringer noget frem i hende. Hun får trang til at lade den bestemme, hvor hun går hen og hvad hun tænker. Længslen efter andre mennesker, efter indfældethed, at høre til, bliver først konkret formuleret, da hun mærker fuglens blik på sig.

Oplevelserne med fuglen får karakter af noget spirituelt, jagten på samhørighed, selv med én, der er så væsensforskellig, giver hende fællessyn med naturen. Fuglens blik på hende bliver hendes eget. I en totemagtig knoglestorm drømmer hun alle levende arter frem og forstår, at de er ét.

En dag, hun bryder denne usagte ed og menneskeagtigt dræber en due med en sten, mister hun kragefuglens blik og dermed sig selv.

Rakel Haslund-Gjerrild har skrevet en smuk og grusom bog om at være ensom på jorden. Man forstår, at det, som er det hårdeste efter en katastrofe, ikke er alt arbejdet med at salte fisk, holde bål ved lige og fange mus. Det er ensomheden.

Og i en undtagelsestid som denne er det en virkelig uhyggelig tanke.

[LÆS ALLE CHRISTINE LIND DITLEVSENS TEKSTER HER.](#)

[Rakel Haslund-Gjerrild: Alle Himlens fugle](#)

Foto: Ulrik Hasemann.

Facebook kommentarer

Tilføj en kommentar ...

Plugin til Facebook-kommentarer

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller støt vores arbejde

Modtag ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her
→

JA TAK, SEND MIG POV WEEKEND

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at støtte vores arbejde? Bliv frivilligt støttemedlem her
→

25 KR./MD. →

50 KR./MD. →

TAGS:

CHRISTINE LIND DITLEVSEN

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE INTERESSERET I FØLGENDE:

Marguerite Duras: Om lidt sker det!
Fra bjerget ser de Om lidt laver jeg
andres liv så lige det, jeg vil, og
myragtigt og jeg er god til det
formålsløst ud

CHRISTINE LIND DITLEVSEN

SENESTE ARTIKLER

Christine Lind Ditlevsen (f. 1971) bor et sted, der er alt for småborgerligt til at blive afsløret her. Tæt på en sø. Forfatterens store interesse er - udover at bevare sit familieliv - at aflive hverdagen. Disse to interesser kan i nogen grad siges at være modstridende.

Top 5

- 1: Tekster med vinger
- 2: En helt tom by tidligt om morgenen
- 3: Farven turkis
- 4: At opdage nye mennesker, bøger, musik
- 5: Kyoto (en drink)

Med fredag lørdag søndag (2015) var Christine Lind Ditlevsen nomineret til Bogforums

Ugens overblik

POV WEEKEND samler hver fredag morgen ugens væsentligste debatindlæg, analyser, anmeldelser og essays i et skarpt ugebrev.

Det er selvfølgelig **HELT GRATIS** at modtage, og du kan uforpligtende tilmelde dig her →

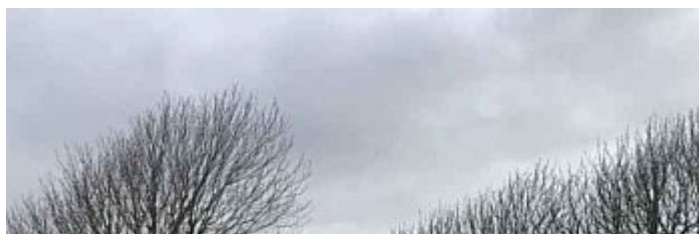
Emailadresse

Fornavn

Efternavn

M E S T L Æ S T E

Ny udkantsdansker: Jeg vidste ikke, at der var så kedeligt på landet

af Mette
Bærbach Bas |
posted on May
1, 2020 |
under